

Klimatiltak i skogen: Planteforedling

Skogen binder og lagrer CO₂ gjennom fotosyntesen. Hvis vi bruker foredlet plantemateriale når vi planter skog kan vi binde mere karbon, og dermed bremse klimaendringene.

Økt produksjon av biomasse i skogen henger tett sammen med hvor mye karbon som lagres. En stor, tett granskog lagrer mer karbon enn en lav og glissen lauvskog, rett og slett fordi førstnevnte produserer mer biomasse. Tiltak som øker volumproduksjonen i skogen øker derfor opptaket av CO₂, samtidig som det øker ressursgrunnlaget. På denne måten kan tiltak for økt skogproduksjon lønne seg både for samfunnet og for skogeier.

PLANTEFØREDLING ER ET BILLIG, TRYGT OG EFFEKTIVT KLIMATILTAK

Skogplanteforedling brukes i dag for å øke tilvekst, kvalitet og klimatilpasning hos skogplanter av norske treslag. Plantemateriale fra trær med ønskede egenskaper (rask vekst, høy kvalitet og robusthet) samles inn og brukes i frøproduksjon. Planter som kommer fra foredlete frø vokser gjerne raskere enn planter fra bestandsfrø. De klarer seg også bedre i konkurranse med annen vegetasjon. Dette bidrar til å øke produksjonen, og dermed også CO₂-opptaket på lang sikt.

I dag kommer 80 prosent av granplantene fra foredlet plantemateriale. Disse har en foredlingsgrad på 10–15 prosent, altså har disse plantene 10–15 prosent høyere volumtilvekst enn planter fra bestandsfrø. Hvis man øker andelen foredlet plantemateriale til 100 prosent, med en foredlingsgrad på 15 prosent, vil dette gi et kunne gi et økt opptak på nesten 1,5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i 2100⁽¹⁾. Tiltaket vil ha en kostnad på 2 til 4 kroner per tonn CO₂, eller –0,9 til 3,6 kroner per tonn CO₂ dersom man regner med økte inntekter fra biomasseproduksjon. Skogplanteforedling er derfor et av de billigste klimatiltakene i skogen.

Ettersom nye frøplantasjer etableres, vil disse kunne levere frø med høyere foredlingsgevinst. Trolig vil plantasjer som etableres i dag kunne levere plantemateriale med en foredlingsgevinst på 20–25 prosent om ti år. Potensialet for å øke produksjonen i skogen vil dermed være stort ved å benytte foredlet plantemateriale i fremtiden.

Ved å samle inn plantemateriale fra trær med ønskede egenskaper, og bruke disse i frøproduksjon, kan man produsere planter som vokser raskere, har bedre kvalitet og er mer robuste. Foto: Colourbox

1. Rapport M-386/2015 «Klimatiltak og utslippsbaner mot 2030 – Kunnskapsgrunnlag for lavutslippsutvikling» ble utarbeidet av Miljødirektoratet.

Mer informasjon:

Les mer om skog, skogbruk og klima på skog.no

Kontakt:

Ida Aarø
Rådgiver
E-post: ida.aaro@skog.no
Tlf: +47 905 41 052

Nils Bøhn
Direktør skog og arealtilknyttet virksomhet
E-post: nils.boehn@skog.no
Tlf: +47 905 44 565